

Załącznik
do Uchwały Nr/...../2020
Rady Miejskiej w Radzyminie
z dnia ... października 2020 roku

PROJEKT
GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE RADZYMIN
NA ROK 2021

Radzymin, 2020 rok

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp	3
II.	Słowniczek pojęć	4-7
III.	Podstawy prawne	7
IV.	Diagnoza problemu uzależnień w gminie Radzymin	7-13
	1. Sytuacja demograficzna.	
	2. Czynniki sprzyjające uzależnieniom.	
	3. Dostępność napojów alkoholowych.	
	4. Spożywanie substancji psychoaktywnych przez młodzież gminy Radzymin na podstawie raportów z badań społecznych.	
V.	Zasoby gminy Radzymin w zakresie działań profilaktycznych i rozwiązywania problemów uzależnień	13-15
VI.	Cel główny i cele szczegółowe Programu	15
VII.	Zadania Programu	16-24
VIII.	Realizacja kierunku działań określonego w Narodowym Programie Zdrowia	25
IX.	Finansowanie Programu	25
X.	Realizacja Programu	26
XI.	Monitorowanie problemów uzależnień	26
XII.	Wskaźniki	27

I WSTĘP

Używanie substancji psychoaktywnych powoduje szereg negatywnych konsekwencji zdrowotnych, społecznych oraz prawnych, co wymaga podejmowania różnorodnych działań zapobiegających oraz naprawczych. Działania gminne z zakresu profilaktyki uzależnień oraz rozwiązywania problemów określone są w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Radzymin, zwanym dalej *Programem*, uchwalanym corocznie przez Radę Miejską w Radzyminie.

Wymienione działania wynikają z postanowień art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Program uwzględnia cel operacyjny nr 2: Profilaktyka i rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami, określony w Narodowym Programu Zdrowia na lata 2016-2020. Przy opracowaniu niniejszego Programu uwzględnione zostały także wskazówki wynikające z Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Główne założenia Programu na 2021 rok dotyczą dalszego rozwoju działań z obszaru profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, mających na celu zapobieganie powstawaniu nowych problemów oraz niwelowanie i zmniejszanie negatywnych zjawisk będących skutkiem używania substancji psychoaktywnych.

W ramach realizacji Programu prowadzone będą systematyczne działania z zakresu promocji zdrowia, profilaktyki, redukcji szkód, rehabilitacji zdrowotnej, społecznej oraz zawodowej, skierowane do społeczności lokalnej - do wszystkich mieszkańców gminy Radzymin, w szczególności dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem od środków psychoaktywnych - głównie alkoholu i narkotyków, ich rodziców oraz nauczycieli; osób zagrożonych uzależnieniem, uzależnionych, współuzależnionych; osób doznających przemocy w rodzinie oraz osób stosujących przemoc w rodzinie. Szereg działań skierowanych będzie do dzieci wychowujących się w rodzinach, w których występują problemy uzależnienia.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Program został opracowany przez Referat Partycypacji i Polityki Społecznej Urzędu Miasta i Gminy Radzymin. Treść Programu została zaopiniowana pozytywnie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ponadto projekt Programu przekazano do konsultacji społecznych.

Działania ujęte w Programie będą realizowane w szczególności przez referat Partycypacji i Polityki Społecznej, Centrum Usług Wspólnych, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz podmioty realizujące zadania z ww. zakresu.

II SŁOWNICZEK POJĘĆ

- 1) **Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA)** – zdecentralizowana agencja Unii Europejskiej, której zadaniem jest dostarczanie UE i jej państwom członkowskim obiektywnych, rzetelnych i porównywalnych informacji o narkotykach i narkomanii;
- 2) **Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii (KBPN)** - powołane przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej w 1993 roku. Biuro jest organem prowadzącym i nadzorującym realizację zadań z zakresu profilaktyki (środowiskowej), rehabilitacji i readaptacji społecznej osób uzależnionych;
- 3) **narkomania** - stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich;
- 4) **NPZ** - Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020, dokument strategiczny dla zdrowia publicznego. Cele NPZ to przede wszystkim: wydłużenie życia Polaków, poprawa jakości ich życia związanej ze zdrowiem, ograniczanie społecznych nierówności w zdrowiu;
- 5) **NSP (Nowe substancje psychoaktywne)** - EMCDDA posługuje się definicją mówiącą, że są to substancje, które nie zostały wymienione w konwencjach ONZ (z 1961 i 1971 roku) o środkach odurzających i psychotropowych, a mogą stanowić porównywalne (z wymienionymi tam narkotykami) zagrożenie dla zdrowia publicznego, potocznie zwanych „dopalaczami”;
- 6) **Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA)** - specjalistyczna agenda rządowa łącząca profesjonalną działalność usługową (szkolenia, ekspertyzy, konsultacje, opracowywanie nowych technologii oddziaływań, publikacje itp.) z zadaniami administracyjno-koordynacyjnymi (prace legislacyjne, nadzór nad lecznictwem odwykowym, interwencje, opracowywanie standardów usług, zlecanie i finansowanie zadań, prowadzenie baz danych). Agencja jest państwową jednostką budżetową. Środki finansowe na zadania realizowane przez nią znajdują się w strukturze budżetu Ministra Zdrowia;
- 7) **Programy psychoterapii uzależnienia od alkoholu:**
 - a) **program podstawowy** – trwa od 6 do 8 tygodni w oddziałach całodobowych i dziennych lub ok. 6 miesięcy w placówkach ambulatoryjnych, którego celem jest rozpoznanie uzależnienia, zbudowanie motywacji do leczenia i podjęcia nauki życia na trzeźwo,
 - b) **program ponadpodstawowy (utrwalający zmianę)** i dalszego zdrowienia (pogłębiony) trwające do czasu ukończenia programu podstawowego, od 12 do 18 miesięcy, których celem jest nauka zapobiegania nawrotom czynnego uzależnienia, nauka radzenia sobie bez alkoholu z emocjami, relacjami, zadaniami życiowymi oraz rozwój osobisty;

- 8) **program ograniczenia picia alkoholu** – oddziaływania indywidualne lub/i grupowe nakierowane na wypracowanie zdyscyplinowanego wzoru konsumpcji alkoholu, jest kierowany do osób z rozpoznaniem łagodniejszej formy uzależnienia oraz do osób pijących alkohol szkodliwie;
- 9) **program redukcji szkód** – oddziaływania indywidualne i/lub grupowe, których celem jest ograniczenie szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych, wynikających ze spożywania substancji psychoaktywnych oraz poprawa funkcjonowania psychospołecznego klientów. Bezpośrednim celem programów jest zmniejszenie konsekwencji wynikających z intensywnego, długotrwałego uzależnienia dla osoby uzależnionej i jej otoczenia. Jest to oferta skierowana do osób głęboko uzależnionych, w przewlekłej fazie choroby, wielokrotnie leczonych w programach nastawionych na całkowitą abstynencję i mających trudności z jej utrzymaniem;
- 10) **profilaktyka uniwersalna** - profilaktyka ukierunkowana na całe populacje, działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój;
- 11) **profilaktyka selektywna** – ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do takiej grupy, czyli np. bycie dzieckiem osoby uzależnionej od alkoholu, a nie ze względu na występowanie za-burzeń lub problemów psychicznych u takich dzieci. Profilaktyka selektywna jest więc przede wszystkim działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym;
- 12) **profilaktyka wskazująca** – ukierunkowana na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka, demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniających kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych. Przykładem profilaktyki wskazującej są interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami;
- 13) **ryzykowne spożywanie alkoholu** – picie nadmiernych ilości alkoholu (jednorazowo i w określonym przedziale czasu) niepociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że

konsekwencje te pojawią się, o ile obecny model picia alkoholu nie zostanie zmieniony;

- 14) **szkodliwe picie alkoholu** – wzorzec picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne, ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu; aby rozpoznać szkodliwe używanie alkoholu, opisany wzorzec picia powinien utrzymywać się, przez co najmniej miesiąc lub występować w sposób powtarzający się w ciągu 12 miesięcy; robocza definicja Światowej Organizacji Zdrowia określa picie szkodliwe w następujący sposób: picie szkodliwe to regularne średnie spożywanie alkoholu w ilości ponad 40 g czystego alkoholu dziennie przez kobietę i ponad 60 g dziennie przez mężczyznę, przy jednoczesnym łącznym spożyciu 210 g lub więcej w tygodniu przez kobiety i 350 g i więcej w tygodniu przez mężczyzn; jako picie szkodliwe określane jest też spożywanie każdej ilości alkoholu przez: kobiety w ciąży, matki karmiące, chorych przewlekle, osoby przyjmujące leki, osoby starsze;
- 15) **system rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego** – system oceny jakości programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego opracowany i wdrażany we współpracy przez KBPN (Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii), PARPA (Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych), ORE (Ośrodek Rozwoju Edukacji), IPiN (Instytut Psychiatrii i Neurologii);
- 16) **uzależnienie** - kompleks zjawisk fizjologicznych, behawioralnych i poznawczych, wśród których zachowania związane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych uzyskują wyraźną przewagę nad innymi, które były charakterystyczne dla danej osoby;
- 17) **uzależnienie od substancji psychoaktywnych** – kompleks zjawisk fizjologicznych, behawioralnych, poznawczych i społecznych, wśród których używanie substancji psychoaktywnej (takiej jak alkohol, środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze, NSP, tytoń) dominuje nad innymi zachowaniami, które miały poprzednio dla pacjenta większą wartość; głównymi objawami uzależnienia są głód substancji (przymus, silne pragnienie), utrata kontroli nad używaniem substancji;
- 18) **uzależnienia behawioralne** – zaburzenia zachowania o charakterze nałogowym, niezwiązane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, które wiążą się z odczuwaniem przymusu i brakiem kontroli nad wykonywaniem określonej czynności oraz kontynuowaniem jej mimo negatywnych konsekwencji dla jednostki oraz dla jej otoczenia; do tego typu zaburzeń zachowania zalicza się przede wszystkim: uzależnienie od hazardu, komputera, internetu i telefonu, od pracy, seksu, pornografii i zakupów;
- 19) **używanie szkodliwe** - używanie substancji psychoaktywnej powodujące szkody somatyczne lub psychiczne, włączając upośledzenie sądenia lub dysfunkcyjne zachowanie, które może prowadzić do niesprawności lub mieć niepożądane następstwa dla związków z innymi ludźmi;

- 20) **wczesne rozpoznanie i krótka interwencja** – krótkie interwencje podejmowane przez lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej lub innych specjalistów wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie, osób używających środków odurzających innych niż alkohol, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, a także interwencje podejmowane wobec osób zagrożonych uzależnieniami behawioralnymi.

III. PODSTAWY PRAWNE

W realizacji zadań zawartych w Programie szczególne zastosowanie mają następujące akty prawne:

- 1) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2019.2277 t.j. z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2019.852 t.j. z późn. zm.);
- 3) ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U.2019.2365 t.j. z późn. zm.);
- 4) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U.2020.1057 t.j.);
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2020.218 t.j.);
- 6) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz.U.2016.1492 t.j.).

IV. DIAGNOZA PROBLEMU UZALEŻNIEŃ W GMINIE RADZYMIN

1. ŹRÓDŁA DANYCH DIAGNOZY PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z UŻYWANIEM SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

Dane dotyczące diagnozy problemów uzależnień w gminie Radzymin zostały opracowane na podstawie:

- raportu „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Radzymin”, zrealizowanego na zlecenie Burmistrza Radzymina przez Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w roku 2017 – zakłada się, że diagnoza na temat skali problemów społecznych na terenie Gminy Radzymin będzie przeprowadzana co 4-5 lat,
- informacji dotyczących problematyki uzależnień, będących w posiadaniu Referatu Partycypacji i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta i Gminy Radzymin.

Ponadto pozyskano również informacje od podmiotów współpracujących przy realizacji zadań Programu w gminie Radzymin, w tym z:

- Komisariatu Policji w Radzyminie,

- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej GKRPA,
- Samodzielnego Stanowiska ds. Działalności Gospodarczej i Zezwoleń Urzędu Miasta i Gminy Radzymin,
- Ośrodka Pomocy Społecznej w Radzyminie.

1. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Radzymin to gmina miejsko-wiejska o powierzchni 12 951 ha, w tym miasto 2 339 ha, wieś 10 612 ha. Należy do województwa mazowieckiego i powiatu wołomińskiego.

W gminie Radzymin według stanu na 31.12.2019 r. mieszkało 26 531 osób - 12 856 mężczyzn, 13 675 kobiet, 6 074 dzieci w wieku 0-15 lat, 835 młodzieży 16-18 lat, 1 210 mężczyzn powyżej 65 lat, 2 692 kobiet powyżej 60 lat.

Na obszarze miasta zamieszkiwało 12 455 osób, na obszarze wiejskim 14 076 osoby.

2. CZYNNIKI SPRZYJAJĄCE UZALEŻNIENIOM

Sytuacja materialna

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Radzyminie wynika, że zmniejszył się odsetek rodzin objętych pomocą, natomiast liczba rodzin objętych pomocą z problemem alkoholowym powróciła na poziom z lat 2014-2016.

rok	liczba mieszkańców na terenie miasta i gminy ogółem:	Liczba rodzin objętych pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej:		
		ogólnie:		z powodu problemów dot. uzależnień:
		liczba	%	liczba
2014	23 963	539	2,2	42
2015	24 546	506	2,06	45
2016	25 000	422	1,7	41
2017	25 306	443	1,75	32
2018	26 105	440	1,7	35
2019	26 531	359	1,35	45

Bezrobocie

W gminie Radzymin według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku zarejestrowanych było 570 osób bezrobotnych, w tym 331 kobiet, co stanowi 2,6% ogółu mieszkańców. Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia wynosi 186, do 30 roku życia - 169.

Znaczącą grupę wśród bezrobotnych stanowią osoby długotrwale bezrobotne, tj. pozostające bez pracy łącznie przez okres 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat. Grupa ta licząca 285 osób stanowi ok. 50% ogółu bezrobotnych.

rok	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych				
	razem	w tym kobiety	osoby do 30 roku życia	osoby powyżej 50 roku życia	długotrwale bezrobotne
2017	809 - 3,2%	400	195	220	400
2018	698 - 2,7%	331	169	186	285
2019	570 - 2,15%	283	120	158	228

Zauważa się spadek liczby bezrobotnych w porównaniu do roku 2017 z 3,2% do 2,15% w 2019.

Utrzymywanie się długiego okresu pozostawania bez pracy stanowi jeden z głównych czynników ryzyka nasilania się problemów alkoholowych, narkomanii i zaburzeń o charakterze niedostosowania społecznego, co w konsekwencji może prowadzić do zachowań agresywnych i przemocy w rodzinie. Związane z tym osłabienie funkcji opiekuńczo – wychowawczej rodziny w sposób szczególnie naraża dzieci na poszukiwanie alternatywnych, w tym destrukcyjnych, form aktywności, związanych ze spożywaniem substancji psychoaktywnych.

Od 1 stycznia 2018 r. w gminie funkcjonuje Klub Integracji Społecznej (KIS), będący elementem wewnętrznej struktury Ośrodka Pomocy Społecznej w Radzyminie.

Celem działania KIS jest pomoc osobom oraz ich rodzinom z podobnymi problemami życiowymi w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestniczenia w życiu lokalnej społeczności, jak również w powrocie do pełnienia określonych ról społecznych, a także w podniesieniu swoich kwalifikacji zawodowych, stanowiących wartość na rynku pracy.

Do Klubu należy realizowanie zadań w szczególności:

- 1) ograniczanie zjawiska wykluczenia społecznego;
- 2) reintegracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych zjawiskiem wykluczenia społecznego;
- 3) ograniczanie skutków długotrwałego bezrobocia;
- 4) kształtowanie postawy samodzielności w poszukiwaniu zatrudnienia oraz poruszaniu się po rynku pracy.

W 2019 r. ze wsparcia KIS skorzystało 46 osób, w tym w związku z uzależnieniem 9 osób.

Przemoc w rodzinie

Przemoc domowa jest przestępstwem, znanym w polskim kodeksie karnym jako przestępstwo znęcania się nad rodziną.

Zjawisko przemocy w znaczący sposób wiąże się z problemem uzależnienia od substancji psychoaktywnych występującym w rodzinach. Według danych statystycznych Policji większość sprawców fizycznego lub psychicznego znęcania się nad członkami rodziny działa pod wpływem tych środków.

Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową:			
rok	interwencje Policji:	sprawcy przemocy domowej pod wpływem alkoholu	
		ogółem:	mężczyźni:
2014	21	15	15
2015	20	18	18
2016	22	12	11
2017	47	29	29
2018	56	43	-
2019	42	25	-

Od 1998 obowiązuje procedura pn. „Niebieskie Karty” opracowana przez Komendę Główną Policji wraz z Komendą Stołecznej Policji i Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, obejmująca ogół czynności podejmowanych i realizowanych w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada obowiązek prowadzenia procedury „Niebieskich Kart” na przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia.

Liczba założonych „Niebieskich Kart”	
rok	liczba założonych Kart:
2014	26
2015	13
2016	36
2017	53
2018	54
2019	67

W 2019 r. Policja uruchomiła 49 „Niebieskich Kart”, Ośrodek Pomocy Społecznej - 10, przez inne instytucje – 8.

Zwiększenie liczby zdarzeń związanych z przemocą domową oraz wzrost liczby założonych „Niebieskich Kart” ma związek między innymi ze znacznym wzrostem liczby mieszkańców – w roku 1995 roku w gminie Radzymin liczba mieszkańców wynosiła ponad 17 000, a obecnie prawie 27 000. Zwiększenie ilości założonych „Niebieskich Kart” może mieć również związek ze zwiększeniem świadomości mieszkańców gminy w zakresie rozpoznawania i postępowania z osobami dotkniętymi przemocą rodzinną.

DOSTĘPNOŚĆ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Z przeprowadzonych badań w gminie Radzymin w 2017 roku wynika, że dostępność do alkoholu i łatwość jego zakupu w gminie jest bardzo duża. 73% mieszkańców uważa, że należy ograniczać dostęp do napojów alkoholowych.

Dnia 9 marca 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 10.01.2018 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych, która nałożyła konieczność zmiany uchwał najpóźniej do 9 września 2018 r. w przedmiocie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wprowadzając piwo do limitów oraz dając możliwość wprowadzenia różnych limitów dla różnych jednostek pomocniczych miasta i gminy. Ponadto z nowelizacji wynikał obowiązek podjęcia nowej uchwały w zakresie usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Rada Miejska w Radzyminie dnia 23 lipca 2018 r. podjęła uchwałę w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Radzymin i usytuowania na terenie gminy Radzymin, miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Poniższa tabela przedstawia obowiązujący limit punktów sprzedaży do 23 lipca 2018 r. i maksymalną liczbę zezwoleń, obowiązująca w świetle przepisów od września 2018 r.

Sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem i w miejscu sprzedaży, określony w uchwałach obowiązujących:							
od 20.12.2002 r. do 23.07.2018 r.		od 23.07.2018 r.					
limit punktów sprzedaży		maksymalna liczba zezwoleń					
powyżej 4,5% (oprócz piwa)		do 4,5% oraz na piwo		powyżej 4,5% do 18%		powyżej 18%	
poza miejscem sprzedaży	w miejscu	poza miejscem sprzedaży	w miejscu	poza miejscem sprzedaży	w miejscu	poza miejscem sprzedaży	w miejscu
100	15	110	30	90	20	90	20

Zdaniem Światowej Organizacji Zdrowia na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5% powinno przypadać co najmniej 1000 osób. Średnia dla całej Polski wynosi 273 osoby.

Na dzień 31.12.2018 r. na terenie gminy Radzymin według limitu punktów sprzedaży jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5% przypadał na 290 osób (mieszkańcy 26.105/ max. liczba zezwoleń 90) a w roku 2002 przypadało 179 (17.895 / 100).

Na dzień 31.12.2019 r. na terenie gminy Radzymin według faktycznie wykorzystanych punktów sprzedaży jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5% przypadał na 358 osób (mieszkańcy 26.531/ punkty sprzedaży 74) a w roku 2010 na 260 (21.388 / 82) osób.

Biorąc pod uwagę znaczny wzrost liczby mieszkańców od 2002 r. należy stwierdzić, że obecnie obowiązująca maksymalna liczba zezwoleń ogranicza spożywanie napojów alkoholowych.

Faktycznie wykorzystana liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży też ulega zmniejszeniu.

rok	liczba mieszkańców (wg. danych Urzędu Miasta i Gminy Radzymin)	punkty sprzedaży napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży powyżej 4,5%	
		maksymalny limit	faktycznie wykorzystane
2002	17.895	100	brak danych
2010	21.388		82
2017	25.306		73
2018	26.105	90	75
2019	26.531	90	74

W roku 2019 zostały przeprowadzone 4 kontrole przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych przez Burmistrza Radzymina. Kontrole zostały przeprowadzone między innymi w miejscach publicznych, gdzie Policja w Radzyminie odnotowała w 2019 roku największą ilość wykroczeń związanych z używaniem alkoholu. Kontrole przeprowadzili członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wraz z przedstawicielami organu zezwalającego tj. Urzędu Miasta i Gminy Radzymin.

Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych .

3. SPOŻYWANIE SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH PRZEZ MŁODZIEŻ GMINY RADZYMIN.

Przeprowadzona w 2017 roku ww diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych w gminie Radzymin wskazuje, że inicjację alkoholową ma za sobą 23% badanych uczniów szkół podstawowych, 45% uczniów ówczesnych gimnazjów i 64% najstarszych uczniów.

Najczęściej deklarowaną okolicznością inicjacji alkoholowej uczniów jest towarzystwo rodziny, impreza/domówka, spotkania ze znajomymi.

36% osób swój wiek inicjacji alkoholowej wskazało na okres między 16 a 18 rokiem życia. Kolejna najwyższa wartość odnosi się do wieku między 13 a 15 r. ż. – 30%. 24% badanych

z kolei wskazało, że po raz pierwszy spróbowało alkoholu po uzyskaniu pełnoletności. Niewielu badanych, bo 9%, zadeklarowało dość wczesny wiek inicjacji alkoholowej – między 9 a 12 rokiem życia. Tylko 1% badanych nigdy nie piło alkoholu. Generalnie należy stwierdzić, że badani mieszkańcy gminy, w perspektywie wieku rozwojowego, dość wcześnie spróbowali alkoholu.

2% uczniów szkół podstawowych, 8% uczniów gimnazjów i 12% uczniów szkół ponadgimnazjalnych miało kontakt z nielegalnymi substancjami psychoaktywnymi, tj. narkotykami i dopalaczami. Substancje te, to głównie marihuana (SP – 3%; GIM – 10%; PONADGIM. – 13%) i haszysz (SP – 2%; GIM – 8%; PONADGIM. – 3%). Zdecydowana większość uczniów szkoły podstawowej (93%), gimnazjalnej (86%), jak i ponadgimnazjalnej (83%) nie wie, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze.

Na pytanie: „Jak często przyjmujesz narkotyki lub dopalacze?” uczniowie w większości odpowiedzi, że ten problem ich nie dotyczy (SP – 97%; GIM – 91%; PONADGIM – 83%).

Sprzedawcy napojów alkoholowych w gminie Radzymin deklarują, że przypadki próby kupna alkoholu przez osobę poniżej 18 roku życia zdarzają się najczęściej kilka razy w tygodniu. Wobec tego, należy uznać, że próby zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie są podejmowane na terenie gminy bardzo często. Spożywanie alkoholu w obrębie punktu sprzedaży jest częstym zjawiskiem.

V. ZASOBY GMINY RADZYMIN W ZAKRESIE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

Mieszkańcy gminy Radzymin z problemem alkoholowym, narkomanii oraz doświadczające przemocy i sprawcy przemocy mogą uzyskać pomoc w następujących placówkach:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radzyminie,
- Punkt Informacyjno-Konsultacyjny w Radzyminie,
- Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wołominie,
- Komisariat Policji w Radzyminie,
- Komenda Powiatowa Policji w Wołominie,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie,
- Sąd Rejonowy w Wołominie,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wołominie,
- Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Radzyminie,
- Poradnia Zdrowia Psychicznego i Poradnia Psychologiczna przy Centrum Medycznym w Radzyminie,
- placówki oświatowe,

- grupy wsparcia, grupy samopomocowe: AA, Al- Anon,
- organizacje pozarządowe,
- placówki wsparcia dziennego.

Punkt Informacyjno-Konsultacyjny w Radzyminie (PIK)

W Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym (PIK) udzielana jest pomoc specjalistyczna i informacyjna osobom z problemem alkoholowym i narkomanii, ofiarom i sprawcom przemocy oraz ich rodzinom.

Punkt Informacyjno-Konsultacyjny oferuje następujące formy pomocy:

- rozpoznanie problemu zgłaszanego przez klienta,
- motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego, kierowanie do specjalistycznego leczenia oraz do skorzystania z pomocy grup samopomocowych,
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego wzoru picia,
- motywowanie sprawców przemocy do udziału w specjalistycznych programach,
- udzielanie wsparcia osobom uzależnionym po zakończonym leczeniu odwykowym,
- udzielanie pomocy młodzieży upijającej się oraz ich rodzicom,
- prowadzenie konsultacji w zakresie wsparcia i pomocy dzieciom,
- rozpoznawanie zjawiska przemocy, udzielanie konsultacji osobom doznającym przemocy w rodzinie,
- udzielanie konsultacji sprawcom przemocy w rodzinie,
- gromadzenie i przekazywanie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc specjalistycznej pomocy.

W punkcie udzielana jest interdyscyplinarna pomoc przez psychologa, pedagoga, terapeutę uzależnień. Dostępność do punktu dostosowana jest do potrzeb mieszkańców – dyżury odbywają się od poniedziałku do soboty, w godzinach popołudniowych.

Działalność PIK		
rok	Liczba godzin pracy	Liczba udzielonych konsultacji/porad ogółem
2018	1211	700
2019	1007	568

Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wołominie

Leczenie w Ośrodku Profilaktyki i Terapii Uzależnień - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wołominie jest bezpłatne zarówno dla osób ubezpieczonych jak też nieubezpieczonych. Nie obowiązuje rejonizacja, nie są wymagane skierowania.

W skład Ośrodka wchodzi:

- Oddział Dzienny Terapii Uzależnienia od Alkoholu,
- Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia,
- Poradnia Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych,
- Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Substancji Psychoaktywnych dla Dzieci i Młodzieży.

Ośrodek oferuje program psychoterapii dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu i innych zachowań kompulsywnych oraz osób współuzależnionych według nowoczesnych standardów.

VI. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

Cel główny Programu:

ograniczanie negatywnych skutków wynikających z używania środków psychoaktywnych głównie alkoholu i narkotyków poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Radzymin oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych.

Cele szczegółowe Programu:

1. Ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania środków psychoaktywnych.
2. Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych oraz rozwojowych dzieci i młodzieży z rodzin z problemem uzależnienia oraz skali zjawiska przemocy w rodzinie.
3. Ograniczenie zjawiska używania środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież poprzez realizację działań profilaktycznych.
4. Doskonalenie działań z zakresu promocji zdrowego stylu życia, promowania postaw społecznych ważnych dla profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjno-informacyjnej.

VII. ZADANIA PROGRAMU

- I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
- II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej profilaktyce uzależnień, rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.
- V. Opiniowanie wydatkowania środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań Programu w ramach konkursów z zakresu ustawy o zdrowiu publicznym.
- VI. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radzyminie.
- VII. Działania na rzecz ograniczenia dostępności oraz zmiany struktury spożycia alkoholu na terenie gminy Radzymin.

ZADANIE I

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- 1) współpracę z podmiotami prowadzącymi działalność leczniczą w zakresie m. in. realizacji programów psychoterapii uzależnienia od alkoholu: program podstawowy, ponadpodstawowy i dalszego zdrowienia, ograniczania picia alkoholu, terapii dla młodzieży uzależnionej i zagrożonej uzależnieniem, pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób doświadczających przemocy i osób stosujących przemoc domową, redukcji szkód;
- 2) wspieranie działań na rzecz rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniem w domach pomocy społecznej;
- 3) dofinansowanie kształcenia pracowników placówek leczenia uzależnienia;
- 4) prowadzenie i finansowanie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych, ofiar i sprawców przemocy oraz ich rodzin;

- 5) zapewnienie dostępności architektonicznej, cyfrowej, informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U.2020.1062 t.j. z późn. zm.).

ZADANIE II

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

W ramach zadania podejmowane będą kompleksowe specjalistyczne działania mające wpływ na poprawę funkcjonowania rodzin, w których występują problemy uzależnienia od środków psychoaktywnych (głównie alkoholu i narkotyków) oraz rodzin zagrożonych uzależnieniem.

Pomoc będzie oferowana w szczególności w formie poradnictwa, działań edukacyjnych skierowanych do wszystkich członków rodziny. Znaczna część działań skierowana będzie do dzieci i młodzieży wychowujących się w takich rodzinach, z uwagi na to, że problemy alkoholowe i narkomanii występujące w rodzinie mają bardzo negatywny wpływ na ich prawidłowy rozwój fizyczny i psychiczny. Działania te będą miały w szczególności na celu poszerzenie i podniesienie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej oraz opiekuńczej. W ramach zadania realizowane będą również działania mające na celu zapobieganie przemocy oraz zapewnienie stałej, kompleksowej i profesjonalnej pomocy specjalistycznej z ww. zakresu.

Podejmowane będą ponadto działania interwencyjne i edukacyjne adresowane do osób stosujących przemoc w rodzinie, upowszechniane będą informacje dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym i narkomanii.

Ważnym elementem będzie podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie rozwiązywania problemów uzależnienia, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz udzielania pomocy dzieciom z tych rodzin.

Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- 1) tworzenie miejsc wsparcia dla dzieci i młodzieży, w tym w szczególności z rodzin z problemem uzależnienia od środków psychoaktywnych oraz z grup podwyższonego ryzyka, mających na celu udzielanie pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej;
- 2) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz wspieranie ich działalności;
- 3) finansowanie działalności i zadań realizowanych przez placówki wsparcia dziennego;
- 4) podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz realizacja działań konsultacyjno – superwizyjnych dla osób pracujących w placówkach wsparcia;
- 5) finansowanie i/lub dofinansowanie prowadzenia zajęć oraz projektów promujących zdrowy styl życia oraz stanowiących alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu;

- 6) finansowanie i/lub dofinansowanie projektów profilaktycznych oraz działalności grup socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży pochodzącej w szczególności z rodzin dysfunkcyjnych oraz wykazującej zaburzenia zachowania;
- 7) organizowanie i finansowanie superwizji oraz konsultacji dla pracowników placówek udzielających pomocy dzieciom i młodzieży, w tym z rodzin z problemem uzależnienia;
- 8) organizację i/lub dofinansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży połączonego z realizacją zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień;
- 9) prowadzenie i finansowanie działań w zakresie pomocy specjalistycznej i oddziaływań rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych, ofiar i sprawców przemocy oraz ich rodzin, w tym w ramach działań stowarzyszeń abstynenckich;
- 10) współpracę i wspieranie stowarzyszeń abstynenckich, ruchów samopomocowych oraz grup wsparcia, współdziałanie w zakresie propagowania stylu życia bez uzależnień, w tym wspieranie zajęć socjoterapeutycznych;
- 11) dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie podnoszenia kompetencji osób udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym, w tym w zakresie problematyki FAS (Płodowy Zespół Alkoholowy) oraz FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych);
- 12) podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w obszarze rozwiązywania problemów wynikających z uzależnienia od środków psychoaktywnych oraz w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jak również członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, poprzez organizację/finansowanie szkoleń, porad, superwizji, seminariów, konferencji;
- 13) wspieranie pracy przedstawicieli instytucji udzielających pomocy dzieciom i rodzinie z problemami wynikającymi z uzależnień oraz przemocy w rodzinie, w szczególności w zakresie współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Radzyminie;
- 14) organizację zajęć dla rodziców o charakterze profilaktycznym mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych oraz przygotowujących rodziców do wychowywania dzieci bez przemocy i radzenia sobie z trudnymi sytuacjami pojawiającymi się w procesie wychowania dzieci;
- 15) prowadzenie lokalnych kampanii informacyjno-edukacyjnych oraz włączanie się w ogólnopolskie akcje w zakresie profilaktyki uzależnień;
- 16) prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych;
- 17) finansowanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu – psychologa oraz psychiatry;
- 18) finansowanie kosztów sądowych związanych z kierowaniem wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

ZADANIE III

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

W ramach zadania prowadzone będą działania profilaktyczne skierowane do wszystkich mieszkańców gminy Radzymin. Realizowane projekty będą uwzględniały jednocześnie oddziaływania skierowane zarówno do dzieci i młodzieży, jak i do ich rodziców, co podnosić będzie skuteczność prowadzonych działań. Głównym celem zadania będzie opóźnienie inicjacji alkoholowej wśród dzieci i młodzieży oraz ograniczenie problemów związanych z piciem alkoholu i używaniem narkotyków w szczególności poprzez wzmacnianie czynników chroniących. Realizowane działania będą koncentrowały się na przygotowaniu młodych ludzi do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, jak również promocji zdrowego stylu życia wolnego od środków uzależniających.

Działania skierowane do rodziców będą polegały na rozwijaniu umiejętności wychowawczych rodziców, zwiększaniu świadomości w zakresie zagrożeń wynikających z używania środków psychoaktywnych przez ludzi młodych oraz kształtowaniu prawidłowych postaw rodzicielskich.

W ramach zadania upowszechniane oraz wdrażane będą programy profilaktyczne z obszaru profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej, w tym również funkcjonujących w Systemie rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego. W ramach profilaktyki uniwersalnej realizowane będą działania biorące pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych oraz czynniki chroniące wspierające prawidłowy rozwój.

Realizowane będą ponadto działania mające na celu podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki uzależnień oraz osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych, w szczególności skierowane do nauczycieli, pedagogów i psychologów.

Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- 1) realizację programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, innych programów profilaktycznych oraz socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży, uwzględniających zagadnienia dotyczące rozwoju umiejętności społecznych, przeciwdziałania uzależnieniom oraz agresji, jak również edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym i narkomanii;
- 2) realizację pozaszkolnych działań profilaktycznych skierowanych w szczególności do dzieci i młodzieży z grup ryzyka oraz ich rodziców;
- 3) realizację zajęć/projektów promujących zdrowy styl życia i stanowiących alternatywę wobec środków uzależniających oraz zagospodarowanie wolnego

czasu dzieci i młodzieży, w tym konkursy, festyny, pikniki, turnieje sportowe itp., stanowiące uzupełnienie realizowanych programów profilaktycznych;

- 4) dofinansowanie wypoczynku oraz wyjazdów dzieci i młodzieży związanych z realizacją programów profilaktycznych oraz socjoterapeutycznych;
- 5) prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych oraz programach socjoterapeutycznych;
- 6) podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych, podnoszących kompetencje wychowawcze i profilaktyczne;
- 7) organizację konferencji i szkoleń na temat lokalnych problemów wynikających z uzależnień oraz mających na celu podnoszenie wiedzy na temat różnych form działań służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień;
- 8) prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, dotyczących profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, w tym picie alkoholu przez kobiety w ciąży, przeciwdziałanie nietrzeźwym kierowcom;
- 9) prowadzenie badań i sondaży, lokalnych diagnoz, pozwalających ocenić aktualny stan problemów uzależnień, zasobów i efektów podejmowanych działań w środowisku lokalnym;
- 10) wspieranie działań z zakresu wczesnego rozpoznawania i interwencji wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie;
- 11) zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień.

ZADANIE IV

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej profilaktyce uzależnień, rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Realizacja zadania polegać będzie na wspieraniu i dofinansowaniu projektów, realizowanych przez podmioty, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2 ustawy o zdrowiu publicznym, w tym organizacje pozarządowe i podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie realizacji zadań publicznych związanych z profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii, przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, udzielaniem pomocy specjalistycznej osobom nadużywającym i uzależnionym oraz członkom ich rodzin.

Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- 1) wspieranie finansowe, merytoryczne i organizacyjne instytucji prowadzących działalność dotyczącą profilaktyki uzależnień, promocji zdrowego stylu życia, rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz członkom ich rodzin;
- 2) współpracę i wspieranie stowarzyszeń abstynenckich, ruchów samopomocowych oraz grup wsparcia, współdziałanie w zakresie propagowania stylu życia bez uzależnień;
- 3) organizowanie spotkań w celu wymiany doświadczeń i integracji środowiska zawodowego osób zajmujących się profilaktyką uzależnień i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii;
- 4) zakup pomocy naukowych, dydaktycznych, książek oraz materiałów edukacyjno-informacyjnych;
- 5) współpracę z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, w szczególności z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowym Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej.

ZADANIE V

Opiniowanie wydatkowania środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań Programu w ramach konkursów z zakresu ustawy o zdrowiu publicznym.

W celu realizacji zadania Burmistrz Radzymina w drodze zarządzenia powołuje Zespół Opiniujący Wydatki Programu w ramach konkursów z zakresu ustawy o zdrowiu publicznym w następującym składzie: pracownicy Referatu Partycypacji i Polityki Społecznej, przedstawiciele wskazanych przez Burmistrza jednostek organizacyjnych, Przewodnicząca/y Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

ZADANIE VI

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwanej Komisją.

Podstawowym zadaniem Komisji jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, a w szczególności zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla takich osób.

Zadania Komisji:

1. Podejmowanie czynności zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego osób zgłoszonych do Komisji:
 - 1) przeprowadzanie rozmów w sprawach osób nadużywających alkoholu;
 - 2) przyjmowanie wniosków o leczenie odwykowe wpływających z instytucji, m. in. Prokuratury Rejonowej, Sądu Rejonowego, Ośrodka Pomocy Społecznej,

Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz od członków rodzin osób nadużywających alkoholu;

- 3) motywowanie osób zgłoszonych do podjęcia leczenia odwykowego;
 - 4) monitorowanie przebiegu leczenia;
 - 5) podejmowanie działań w stosunku do osób pijących alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy oraz kierowanie ich do miejsc pomocy specjalistycznej.
2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu:
 - 1) zlecenie przeprowadzania badań przez zespół biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania formy leczenia;
 - 2) kierowanie wniosków do Sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie leczenia odwykowego.
 3. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży.
 4. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Kierowanie osób uzależnionych, współuzależnionych i doznających przemocy w rodzinie do instytucji świadczących usługi specjalistyczne.
 5. Udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grupach roboczych.
 6. Podejmowanie działań na rzecz ograniczenia dostępności alkoholu poprzez:
 - 1) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych;
 - 2) prowadzenie działań kontrolnych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż alkoholu.
 7. Udział członków Komisji w szkoleniach dotyczących profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Liczba i rodzaj podjętych działań przez Komisję:

rok	posiedzenia	opiniowanie wniosków	osoby zaproszone na Komisję	rozmowy motywujące do podjęcia pracy nad uzależnieniem	osoby wezwane na badania w kierunku uzależnień	skierowanie wniosków do Sądu	udział w grupach roboczych
2015 r.	15	18	90	12	10	1	brak danych
2016 r.	14	16	83	14	5	6	10

2017 r.	14	13	109	20	10	0	20
2018 r.	18	37	140	30	35	11	50
2019 r.	18	17	144	35	22	4	64

8. Obsługa administracyjna i kancelaryjna Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w tym m. in:

- 1) finansowanie wyposażenia biura Komisji;
- 2) ustalanie i wypłata wynagrodzenia członków Komisji;

9. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) Osobom, wchodzącym w skład Komisji przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne za wykonywanie zadań, z zastrzeżeniem ust. 2, ustalone w trybie i na zasadach określonych ustawą z dnia 11 września 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2018 r. poz. 2177, z późn. zm.), zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem”, w wysokości:
 - a) 35% - Przewodniczącemu Komisji,
 - b) 28% - Sekretarzowi Komisji,
 - c) 18% - Członkom Komisji;
- 2) Osobom, wchodzącym w skład Komisji przysługuje dodatkowe wynagrodzenie za czynności dodatkowe:
 - a) udział w pracach grup roboczych, powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Rozwiązywania Problemów Przemocy w Rodzinie w wysokości 3% „minimalnego wynagrodzenia” za obecność na spotkaniu 1 grupy roboczej,
 - b) przeprowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości 3% „minimalnego wynagrodzenia” za 1 godzinę pracy;
- 3) Wypłata wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 9 pkt 1 dokonywana będzie po zakończeniu każdego miesiąca, na podstawie potwierdzenia wykonania pracy, sporządzonego na podstawie listy obecności, stanowiącej załącznik do protokołów z posiedzenia Komisji, podpisanego przez Przewodniczącego Komisji;
- 4) Wypłata wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 9 pkt 2a dokonywana będzie na podstawie potwierdzenia uczestnictwa w grupach roboczych, podpisanego przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego i Przewodniczącego Komisji;

- 5) Wypłata wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 2b dokonywana będzie na podstawie potwierdzenia przeprowadzenia kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, podpisanego przez Przewodniczącego Komisji, sporządzonego na podstawie protokołu kontroli działalności przedsiębiorcy;
 - 6) Ogłoszenie zmiany podstawy wymiaru wynagrodzeń, o których mowa w ust. 9 pkt 1 i 2, powoduje zmianę ich wysokości, począwszy od miesiąca następującego po wejściu w życie zmiany.
10. Osobom, wchodzącym w skład Komisji przysługuje zwrot kosztów udziału w szkoleniach, konferencjach itp., które są elementem podnoszenia kwalifikacji w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zwrot kosztów dojazdu.

ZADANIE VII

Działania na rzecz ograniczenia dostępności alkoholu na terenie gminy Radzymin.

Zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 26 października 1982 roku *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* organy samorządu terytorialnego są zobowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych.

W świetle powyższego w gminie Radzymin obowiązują następujące akty prawa miejscowego:

- 1) Uchwała Nr 615/LII/2018 Rady Miejskiej w Radzyminie z dnia 23 lipca 2018 roku w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Radzymin;
- 2) Uchwała Nr 616/LII/2018 Rady Miejskiej w Radzyminie z dnia 23 lipca 2018 roku w sprawie zasad usytuowania na terenie gminy Radzymin miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- 1) Ograniczanie dostępności do alkoholu przy uwzględnieniu wielkości gminy, jej układu przestrzennego, a także konieczności włączenia jednostek pomocniczych w proces tworzenia prawa miejscowego;
- 2) Ograniczenia w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży. Ograniczenia mogą dotyczyć sprzedaży prowadzonej między godziną 22.00 a 6.00 oraz obszaru całej gminy lub określonych jednostek pomocniczych;
- 3) Przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych przez Burmistrza Radzymina.

VIII. REALIZACJA KIERUNKU DZIAŁAŃ OKREŚLONYCH W NARODOWYM PROGRAMIE ZDROWIA

Program realizuje następujące działania określone w Narodowym Programie Zdrowia:

- działania informacyjne i edukacyjne - 2.1.1 (numeracja, wynikająca z zapisów w NPZ),
- rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii - 2.2,
- profilaktyka uniwersalna - 2.3.1,
- profilaktyka selektywna - 2.3.2,
- profilaktyka wskazująca - 2.3.3,
- zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej i programów podnoszących jakość życia osób używających szkodliwie i uzależnionych - 2.4.1,
- monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych oraz postaw społecznych i reakcji instytucjonalnych - 2.5,
- Edukacja Zdrowotna - 3.1.1,
- szkolenie kadr - 3.1.2,
- zadania regulacyjne i zapewnienie skutecznego egzekwowania przepisów - 3.1.3,
- profilaktyka uniwersalna - 3.2.1,
- profilaktyka selektywna - 3.2.2,
- profilaktyka wskazująca - 3.2.3,
- redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa - 3.3,
- diagnozowanie i badanie zjawisk związanych z używaniem alkoholu - 3.4.

IX. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania Programu są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, ujęte w budżecie gminy na rok 2020 w dziale 851 "Ochrona Zdrowia":

- Rozdział 85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi,

- Rozdział 85153 - Zwalczanie narkomanii.

X. REALIZACJA PROGRAMU

Za koordynację i realizację Programu odpowiedzialny jest Referat Partycypacji i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta i Gminy Radzymin.

Program realizowany jest we współpracy z innymi podmiotami, w tym:

- referatami i jednostkami organizacyjnymi,
- podmiotami i instytucjami realizującymi zadania z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w ramach swoich zadań statutowych,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- organizacjami pozarządowymi,
- podmiotami, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w ustawie o zdrowiu publicznym,
- organizacjami kościelnymi i związkami wyznaniowymi.

Burmistrz Radzymina składa sprawozdanie z realizacji Programu Radzie Miejskiej raz w roku, nie później niż do dnia 30 czerwca za rok poprzedni.

XI. MONITOROWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

1. Monitorowanie zjawisk związanych z uzależnieniami na terenie gminy Radzymin polega w szczególności na:
 - 1) przeprowadzeniu cyklicznych, co 4-5 lat społecznych badań na temat skali problemów społecznych na terenie gminy Radzymin;
 - 2) ewaluacji realizowanych programów profilaktycznych;
 - 3) analizie sprawozdań z realizacji zadań;
 - 4) przygotowaniu sprawozdania dla Rady Miejskiej Radzymina.
2. Ewaluacja programu oznacza systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia efektywności poszczególnych działań, szczególnie po ich zakończeniu.

Dane te są podstawą przy podejmowaniu decyzji dotyczących rozszerzenia bądź ograniczenia podejmowanych działań programowych oraz przy planowaniu kolejnych.

XII. WSKAŹNIKI

Wskaźniki monitoringu - liczba:

- 1) podmiotów zaangażowanych w pomoc osobom uzależnionym,
- 2) punktów konsultacyjnych,
- 3) osób, którym udzielono porad w punkcie konsultacyjnym,
- 4) porad udzielonych w punkcie konsultacyjnym,
- 5) godzin pracy w punkcie konsultacyjnym.
- 6) placówek wsparcia dziennego,
- 7) osób uczęszczających do placówek wsparcia,
- 8) osób uczestniczących w zajęciach socjoterapeutycznych,
- 9) osób uczestniczących w specjalistycznych formach pomocy,
- 10) przeprowadzonych programów z obszaru profilaktyki (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej),
- 11) osób uczestniczących w programach z obszaru profilaktyki,
- 12) przeprowadzonych programów rekomendowanych,
- 13) osób uczestniczących w programach rekomendowanych,
- 14) podmiotów, realizujących zadania publiczne,
- 15) przeprowadzonych projektów,
- 16) osób uczestniczących w projektach,
- 17) przeprowadzonych zajęć/szkoleń/konferencji/superwizji/kampanii,
- 18) uczestników zajęć/szkoleń/konferencji/superwizji/kampanii,
- 19) dzieci i młodzieży uczestniczącej w wypoczynku,
- 20) wniosków, skierowanych do Sądu o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- 21) osób skierowanych na badanie w przedmiocie uzależnienia,
- 22) publikacji i materiałów edukacyjno-informacyjnych,
- 23) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.